

اساسنامه سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی

مرحله اول

مصوبه هیأت وزیران: ۱۳۸۷/۳/۲۶

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۸۷/۵/۳۰

ماده ۵- تشکیلات سازمان به پیشنهاد وزیر و تأیید معاونت توسعه مدیریت و سرمایه نیروی انسانی رییس جمهور تدوین و اجرا می‌شود.

الف - نظر مخالف

- تشکیلات و شاکله هر نهادی احتیاج به قانون دارد و این گونه نیست که مثلاً بپذیریم دولت بدون تصویب مجلس بتواند تاسیس وزارت خانه کند. عدم ذکر «با استفاده از امکانات و نیروی انسانی موجود» در متن اساسنامه، از آنجا که موجب توسعه اختیارات دولت مندرج در مصوبه مجلس می‌گردد، برخلاف اصل ۸۵ قانون اساسی است.

ب - نظرات موافق

- در ماده (۷)^(۱) قانون مربوط به این اساسنامه (قانون وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مصوب ۱۳۸۲) مقرر شده سازمان تنظیم مقررات و

۱. ماده ۷- در جهت اجرای مصوبات کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و تحقق اهداف مورد نظر در بخش ارتباطات رادیویی و ایفای وظایف، سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی وابسته به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات از تجمیع معاونت امور مخابراتی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و اداره کل ارتباطات رادیویی با استفاده از امکانات و نیروی انسانی موجود تأسیس می‌شود و رئیس سازمان معاون وزیر خواهد بود.

تبصره ۱- دبیرخانه کمیسیون در سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی با استفاده از نیروی انسانی و امکانات سازمان مذکور تشکیل می‌گردد. دبیرخانه دارای ردیف خاص اعتباری در بودجه سالانه کشور خواهد بود و تشکیلات آن با پیشنهاد وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ظرف مدت سه ماه پس از تصویب این قانون تهیه و اعلام خواهد شد.

تبصره ۲- سازمان مذکور که وظایف و اختیارات حاکمیتی، نظارتی و اجرائی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات را در بخش تنظیم مقررات ارتباطی و ارتباطات رادیویی ایفاء خواهد کرد دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است و اعتبارات جاری و عمرانی مورد نیاز آن همه ساله از محل وجوه و اعتبارات عمومی زیر ردیف بودجه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در لایحه بودجه سالانه کل کشور پیش‌بینی و تأمین خواهد شد.

تبصره ۳- اساسنامه سازمان مذکور حداکثر ظرف مدت شش ماه توسط وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ارتباطات رادیویی، از تجمیع معاونت امور مخابراتی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و اداره کل ارتباطات رادیویی با استفاده از امکانات و نیروی انسانی موجود تأسیس شود و رئیس سازمان معاون وزیر خواهد بود. در اساسنامه هم آمده که هزینه‌ها و درآمدهای سازمان باید در بودجه سالانه دولت مقرر شود؛ به عبارت دیگر، هم دولت و هم مجلس در خصوص آن اظهار نظر می‌کنند.

- عبارت «استفاده از امکانات و نیروی انسانی موجود» افاده حصر نمی‌کند به این معنا که دولت موظف است از نیروهای موجود ضرورتاً استفاده نماید، لکن منعی به استفاده از نیروهای خارج از این مجموعه ندارد. به همین دلیل، عدم ذکر عبارت مزبور، خللی به اساسنامه مزبور وارد نمی‌سازد.

- از آنجا که قانون وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات طرح بوده، برای احتراز از مغایرت با اصل ۷۵ قانون اساسی، تأکید کرده که سازمان مزبور، بدون استخدام نیروی جدید و استفاده از امکانات هزینه‌بر تشکیل شود. معهدا، چنانچه منابع موجود برای استخدام نیروهای جدید کفایت کرد، ایرادی بر استخدام نیروهای جدید وارد نیست.

- قانون مقرر داشته که سازمانی با امکانات نیروی انسانی موجود شکل گیرد. این جا مقنن مرادش تشکیل سازمان بوده است و ادامه حیات و کار این سازمان بر اساس قواعد و مقررات موجود است و بر اساس آن ضوابط بودجه‌اش تنظیم و نیروی انسانی‌اش کاهش و افزایش می‌یابد.

- از آنجا که طبق اصل ۱۲۶ قانون اساسی، امور نیروی انسانی در اختیار رئیس‌جمهور است، لذا تشکیلات این سازمان باید به تأیید معاونت توسعه مدیریت و سرمایه نیروی انسانی رئیس‌جمهور برسد.

ماده ۶- وظایف و اختیارات سازمان به شرح زیر می‌باشد:

- ۱- صدور پروانه فعالیت و بهره‌برداری برای ارائه هرگونه خدمات مخابراتی، پستی و فناوری اطلاعات شامل شرایط، ضوابط و چگونگی جبران خسارات ناشی از عدم اجرای آن‌ها در چارچوب مصوبات کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات.

۲- ...

۸- تنظیم، مدیریت کنترل فضای فرکانسی کشور و تدوین مقررات و تصویب ضوابط و جداول و معیارهای استفاده بهینه از فرکانس و نظارت و حاکمیت بر طیف و جدول ملی فرکانس.
۹- ...

الف - نظرات مخالف

- از آنجا که اطلاق تعیین ضوابط و چگونگی جبران خسارات ناشی از عدم اجرای فعالیتها، مشتمل بر امور دارای ماهیت تقنینی نیز می‌گردد، واگذاری آن به سازمان مزبور، در تغایر با اصل ۸۵ قانون اساسی می‌باشد.
- از آنجا که اطلاق بند (۸) ماده (۶) شامل مدیریت کنترل فضای فرکانسی نیروهای مسلح و سازمان صدا و سیما می‌گردد، و این نهادها بر اساس بند (۴) اصل ۱۱۰ و اصل ۱۷۵ قانون اساسی، زیر نظر رهبری فعالیت می‌کنند، این بند مغایر با قانون اساسی است.

ب - نظر موافق

- نظری ابراز نشد.

ج - تصمیم شورا

بند ۸ ماده ۶، با ۷ رأی موافق، مغایر با بند (۴) اصل ۱۱۰ و اصل ۱۷۵ قانون اساسی شناخته شد.

ماده ۶- وظایف و اختیارات سازمان به شرح زیر می‌باشد:

۱- ...

۱۰- انجام کلیه وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مندرج در قانون استفاده از بی‌سیم‌های اختصاصی و غیرحرفه‌ای - مصوب ۱۳۴۵- و اصلاحات بعدی آن و کلیه تعهدات بین‌المللی مرتبط که جمهوری اسلامی ایران بر اساس قانون ملزم به رعایت آنها می‌باشد.

۱۱- ...

الف - نظر مخالف

- از آنجا که قانون استفاده از بی‌سیم‌های اختصاصی و غیرحرفه‌ای (آماتوری) مصوب پیش از انقلاب اسلامی بوده، و ارتش و رادیو تلویزیون زیر نظر رئیس کشور اداره نمی‌گردیده و تحت مدیریت دولت بوده است، فلذا الزام به اجرای این قانون

موجب خروج مدیریت امور مخابراتی نیروهای مسلح و صدا و سیما از زیر نظر رهبری می‌گردد. به همین جهت، این بند مغایر اصول ۱۱۰ و ۱۷۵ قانون اساسی می‌باشد.

ب - نظر موافق

- آنچه در این قانون آمده است بی‌سیم‌های شخصی و رادیوهای غیرحرفه‌ای است که به طور مثال در یک مجتمع ساختمانی محدود استفاده می‌شود که بر اساس قانون استفاده از بی‌سیم‌های اختصاصی و غیرحرفه‌ای باید مجوز و پروانه لازم را کسب کنند، و بر اساس اساسنامه جدید مرجع اعطای مجوز سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی شده است و تأکید شده است دستگاه‌های دولتی معاف از کسب این پروانه هستند.

ماده ۶- وظایف و اختیارات سازمان به شرح زیر می‌باشد:

۱- ...

۱۱- انجام امور تحقیقاتی و ارایه آموزشهای تخصصی مرتبط و اطلاع‌رسانی عمومی در زمینه ارتباطات مجاز رادیویی با استفاده از توانمندیهای بخش‌های دولتی و غیردولتی.

۱۲- ...

الف - نظر مخالف

- از آنجا که اطلاق این بند شامل مدیریت کنترل فضای فرکانسی نیروهای مسلح و سازمان صدا و سیما می‌گردد، و این نهادها بر اساس بند (۴) اصل ۱۱۰ و اصل ۱۷۵ قانون اساسی، زیر نظر رهبری فعالیت می‌کنند، این بند مغایر با قانون اساسی است.

ب - نظر موافق

- نظری ابراز نشد.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان^(۱)

بند (۸) ماده (۶) از این جهت که فرکانس ارتش و نیروهای مسلح را نیز در بر می‌گیرد، مغایر اصول ۱۱۰ و ۱۷۵ قانون اساسی شناخته شد.

۱. مندرج در نامه شماره ۸۷/۳۰/۲۸۳۸۵ مورخ ۸۷/۶/۳ شورای نگهبان، خطاب به معاون اول رییس‌جمهور.

مرحله دوم

مصوبه اصلاحی هیأت وزیران: ۱۳۸۸/۹/۲۲

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۸۸/۱۰/۸

ماده ۶- وظایف و اختیارات سازمان به شرح زیر می‌باشد:

...

۸- تنظیم، مدیریت و کنترل فضای فرکانسی کشور و تدوین مقررات و تصویب ضوابط و جداول و معیارهای استفاده بهینه از فرکانس و نظارت و حاکمیت بر طیف و جدول ملی فرکانس در چهارچوب قانون وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - مصوب ۱۳۸۲- و سایر قوانین و مقررات مربوط.

...

الف - نظر مخالف

- نظری ابراز نشد.

ب - نظر موافق

- نظری ابراز نشد.

نظریه نهایی شورای نگهبان^(۱)

مصوبه مزبور، با توجه به اصلاح به عمل آمده، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته

نشد.

---

۱. مندرج در نامه شماره ۸۸/۳۰/۳۶۹۲۲ مورخ ۸۸/۱۰/۸ شورای نگهبان، خطاب به معاون اول رئیس جمهور.